

Előfizetési árak:

Egész évre ... 4 kor.
Félévre ... 2 "
Negyedévre ... 1 "
Egyes szám ára 10 fillér.
A „Nyílt-tér” sora 20 fill.

Megjelen
minden vasárnap.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

BÉKÉSI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:

Békés, V. ker. 92., hova a
lap szellemi részét illető
minden közlemény kül-
dendő.

Kiadóhivatal:

Békés, V. ker. 92. sz.
(a volt Tassy-féle iskola),
hova az előfizetések, hir-
detések és a lap szét-
küldésére vonatkozó fel-
szólalások intézendők.

Felelős szerkesztő: SÉLLEI PÉTER.

Megint az állami iskola kérdése.

Azt hisszük, nem igen van gondolkozó ember, aki meg ne jegyezte volna, hogy a babonák csudálatosan hosszú életűek, csak nehezen kiírhatók. Akárhány ember van, aki még ma is hisz a boszorkányokban, a kisértetekben, vagy legalább az álmok jelentőségében. Szívósság tekintetében is nagyon hasonló a babonákhoz bizonyos balvélemények, melyek a közönségben valahogy megfészkeltek magokat. Példáért nem kell messze mennünk, csak szétnéznünk kissé magunk körül. Nem is szükséges holmi szárnyaló híreket lesni el s mendemondákat hüvelyezgetni. Teljesen elég a B. L. 1909. 31-ik számát kezünkbe venni s érdeklődni annak tartalma iránt.

Az Index című cikkben ugyanis, mely lapunkat s annak barátait csufolja, szóról szóra ezeket olvassuk: „Legujabban a községi iskolák államosításának évről-évre elodázását teszi szavá az Ad notám vagy miféle rovat bujkáló vezetője s nagy hangon követeli, hogy segítsenek azt keresztül vinni, ha már eddig elrontották. Uramfia! ők mernek így beszélni, akik annak idején könyökig gyürközve verték vissza az „állami iskolát”

mely a községnek egy fillérjébe sem került volna, statisztikai adatokkal mutatván ki, hogy az akkor létezett felekezeti iskolák mellett állami iskolákra a belterületen szükség nincsen. Mikor aztán a tanfelügyelő szintén statisztikai adatokkal bebizonyította, hogy egy-egy tanteremre a törvényesen megengedett 80 gyermeknél jóval nagyobb quantum esik, a miniszter egyenesen ráparancsolt a községre, hogyha nem tették az állami iskola: tessék a magatok költségén állítani egy 6 osztályu fiu és leányiskolát s ha megfelelő épületben helyezik el, akkor átveszi.”

Ez az előadás a B. L.-nak két jellemző vonását tünteti fel: a fogalmazás gyarlóságát s az állítások odavetésében való páratlan vakmerőséget. Az előbbi, noha szorosan véve nem tartozik reánk, azért kellett megemlítenünk, mert a B. L. ez idei 33. számának Szerkesztői üzenete egyéb idétleknedése között lapunk irodalmi színvonalával csufolódik, ami azért nagyon neveléses, mert a szegény B. L. jámbor szerkesztője azt látszik hinni, hogy ujságjának van valami köze az irodalmi színvonalhoz. Az utóbbit azonban ezuttal is hangsúlyoznunk kellett.

Az semmi, hogy az Ad notam vagy miféle rovatról beszél az idézett sorok szerzője, holott a B. L.-ban az Óvás, Rovás, Apróságok stb.-ről még több joggal lehetne hasonló hangon szólni. Az is semmi, hogy az Ad notam rovat vezetőjét „bujkálónak” mondja, pedig a B. L.-ban R., Omega, Csitt, Munkatárs stb. szintén bujkálnak. De már azzal az állítással, hogy az állami iskola a községnek egy fillérjébe se került volna, vakmerőség dolgában önmagát multa felül B. L.-ok. Ez állítás valótlansága annyira nyilvánvaló, hogy fel kell vetnünk kérdést, mely okok indíthatták a B. L.-ot annak megkockáztatására.

Az olvasóközönségnek kevésbe vételét, a meggondolatlan frázis puffogtatást, a hatásvadászó elszólásokat már megszoktuk a B. L.-ban. De mindez még nem magyarázza ki teljesen a dolgot. Fel kell tennünk, hogy még mindig akadnak elhívói a közönség körében annak a mendemondának, hogy községünk országgyűlési képviselője, Kecskeméti Ferenc s a képviselőtestületnek reá hallgató többsége az állami iskolát annak idején visszautasították s ezért terheli községünket a belterületi köz-

KIVÁNSÁG.

Ha az Isten azt kérdezné tőlem:

„Mi a kívánságod édes jó fiam?

Hír, dicsőség, pompa, hosszú élet?

Isteni szent szikra, ész avagy arany?

Földi boldogság, égő, lángoló

Világszép asszony, szende leányka tán?

Jó baráti kör? Örök ifjúság?

Avagy boldog tél vig élet alkonyán?

Szólj fiam! Én szeretlek téged!

Hőn szerető lelked díjra érdemes,

S csak egy szavadba kerül óhajtsáod:

Beszélg és kérésed teljesítve lesz!..”

S ha az Isten végig sorolgatná

Az összes édes, bus, boldog földi jót:

Csak ezt az egyet kérném én: „Atyám!

Dobd vissza a Napba ezt a rongy golyót!”

P.

A pókok házassága.

— A „Békési Ujság” eredeti tárcaja. —

Ne tessék gondolni, hogy csak diáksze-
relem van a világon. Ép oly ioró, ép oly
heves, és ép oly tanulságos a rovarok sze-
relme is. Aki hosszabb időt szentelhet ezek
megfigyelésére, annak rendkívül sok és iga-

zán kedves, amellet, hogy tanulságos, oly
jelenség tárul szeme elé, melyek sokkal
szórakoztatóbbak, mint az emberek önző
társasága.

Ugy tudom, hogy olvasóim legtöbbje előtt
a pókok az állatok egyik legundorítóbb
fajtájaként szerepelnek sőt amellet, hogy
kiváló ellenszennvel viseltetik irántuk, ahol
szerét ejtheti, kegyetlenül megfosztja őket
az élet jogától. Hát ezekről a szegény, utá-
latos állatokról akarok egy-két jelenséget —
amely tudományosan is konstátáltatott —
e helyen leírni, ha elméltóztatnak olvasni.

Laikusok előtt természetesen, legtöbb ér-
deklél birhatnak ily apró jószágok élésé-
nek azon epizódjai, melyek érdekességük
mellett az emberi életmóddal bizonyos vonat-
kozásban, analógiában vannak. Ép ezért vá-
lasztottam életfolyásukból azt a mozzanatot,
amely ennél a közutálatos állatnál is olyan,
hogy lehetetlen érte őket meg nem kedvelni
vagy legalább is némi kimélettel nem lenni
irántuk.

Hiszzen annak a kis nyolclábú szörnyetegnek
amely olyan fürgén, olyan biztosan rohan
végig a legszikosabb helyeken, annak az
összel utazásra induló kis légi kirándulónak,
amely hosszú fehér pókháló fonálán haj-
tatja magát a széllal vidéket látni, annak
az agyontaposott, hosszulábú, szürke, félénk
kis rovarnak is van pici szive, amely talán

melegebben tud érezni, mint sok ember-
társunké.

A Természetnek az a csudálatosan gaz-
dag és változatos berendezése, mellyel az
életet szolgálja, felülmúlja a legmerészebb
fantáziát, s titokzatos, bonyolult alkotásait
a leglángeszűbb tudósok sem bírták feloldani.
A Természetnek ilyen vizsgálata mind az
Élet problémájának megoldása felé egy-egy
lépés. De a Természet ilyen vizsgálata a
legnagyobb földi gyönyör is egyuttal.

A pókok természeti berendezése is ilyen
finom, a Természet gondos kezének egyik
legfinomabb alkotása. Amilyen mostohán
bánt el — látszólag — külső kinézésével,
ép annyira tette belső életét vonzóvá.

Eme belső életéből — magánügyeiből —
a házasságának lefolyását fogom ösmertetni
ez alkalommal, hogy bemutassam, miként
ez állatnál is mily érdekes és mily szere-
tetre méltó, kedves jelenetek játszódnak le.

Ami az anyakönyvezetőjüket illeti: az a
Természet hatalmas Számontartója, akinek
tudta nélkül nem történik semmi. Oltáruk
a legszabadabb Természet, papjuk nincs,
ergő házasságuk csak polgári, de a Termé-
szet törvényesíti utódaikat. A menyegző a
saját legprivátább ügyök, melyen kíváncsi
és irigy, önző, éhes társak nincsennek jelen.
Az ismerkedés nem zsurokon, nem bálban
történik, hanem a munkálkodás, a vadászat,

ségi iskolával járó sok mindenféle költség. Bizonyára ez az oka annak a vakmerőségnek, mely a B. L.-ok említett állításában nyilatkozik. Mert ez az eljárás határozottan tudatos és célja közéletünk érdemes férfiának, községünk országgyűlési képviselőjének, Kecskeméti Ferencnek ez uton is besározása. Erre utal az Index c. szárnalmas újságcikknek az a része is, melyben lapunk háta megett álló helybeli titkos pápáról van szó.

Azt hisszük ugyan, hogy a B. L.-nak az Index c. cikkbeli állításait csakis azok az orthodox Hoyos-pártiak fogadják el a magok egészében igazakul, akik el vannak szánva készpénznek tartani mindazt, ami Dr. Török et Comp. cégére alatt kerül forgalomba; de ezek az állítások alkalmasak az állami iskola kérdésében való tisztán látás akadályozására, port hintenek a közönség szemébe s hol megdöbbenő határozottságuk, hol burkoltságuk által azon feltevésre teszik hajlandóvá az olvasót, hogy lehet azokban valami az igazságból is. Tartozunk tehát vele ép úgy az igazságnak, mint a közvéleménynek, hogy az állami iskola kérdését most megint szóvá tegyük, országos képviselőnknek ez ügyben való szereplését megvilágítsuk s végre arra a kérdésre is feleletet adjunk, hogy miért nincs községünk belterületén állami iskola, helyesebben, miért van községünk belterületén községi iskola?

Tekintsünk végig először a belterületi állami iskola történetén a lehető rövidséggel és teljes tárgyilagossággal.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága 1897. júliusában felhívta községünket,

hogy állítson három iskolát. Községünk, tekintettel súlyos pénzügyi helyzetére s a tanügy érdekében egyébként is hozott nagy áldozatokra, a közigazgatási bizottság útján ez iskoláknak államköltségen való felállítását és fenntartását kérte kormánytól. Tehát állami iskolát kért, azon feltevésben, hogy miután a község törvényparancsolta köteletségének tulontul eleget tett, a tanügy további szükségleteinek az állam fog a község minden megterhelhetése nélkül eleget tenni.

Ugyancsak meglepő volt tehát, midőn még az 1897-ik év folyamán kiderült, hogy az állam a község jogos kérését csak azon feltétel alatt teljesíti, ha a község az iskolaépítés költségeit s az iskolafenntartással együtt járó összes dologi kiadásokat fedezi. A képviselőtestületnek nem igen volt kedve bele menni a dologba, de, egy tekintélyes képviselőtestületi tagnak azon kijelentése alapján, hogy ezzel még nem kötelezi magát a község a terhek elfogadására, 1898. jun. 28-án mégis belement egy tíz tagú bizottság kiküldésébe, melyet azzal bizott meg, hogy a felállítandó iskola milyenségére adjon javaslatot.

Igy aztán, különböző tényezők, a többek közt a kénytelenségre való utalásnak és a tanügy fejlesztése iránti lelkesedésnek közrehatása folytán 1898. jul. 27-én az állammal kötendő szerződés feltétele alatt elhatározta a képviselőtestület, hogy egy hat osztályú, hat tantermű állami iskolát építtet s az iskola fenntartásával járó összes dologi kiadásokat állandóan fedezni fogja.

A közoktatásügyi kormány azonban

sehogysem akarta községünket szerződő félnek tekinteni, sőt 86213. (1899.) sz. alatt kelt leiratában önkényűleg még tanítói lakás építtetését is követelte községünktől, záros határidőt — 1901. jan. 1-ét, tűzött ki az iskola felépítésére s hivatkozva képviselőtestületünknek 1898. jul. 27-iki határozatára, épen oly rendelkező hangon beszélt, mintha községünk az állam minden kívánságának feltétlen teljesítésére kötelezte volna magát, aminek épen ellenkezője volt igaz.

E leirat tehát mélyen kellett, hogy sértse községünk és képviselőtestületünk önértetét. Ennek dacára a képviselőtestület, ritka mérsékletet tanúsítva, nem vetette el végleg a miniszter kívánatát, hanem, tekintettel a többek közt arra, hogy községünk az iskola felállítására semmi alappal sem rendelkezett, 1900. ápr. 6-án 23 szóval 11 ellenében kimondotta, hogy a 6 tantermű állami elemi iskola felállítását az idő szerint nem eszközöli.

Csak sajnálni lehet, hogy vármegyénk közigazgatási bizottsága községünk magatartását nem ítélte meg azzal az elfogulatlansággal, melyet az akkori körülmények ugyancsak kívánatosá tettek, hanem csupán renitenskedést, dacoskodást látott abban s ehhez képest intézkedett: egész ridegséggel csak a miniszteri leiratban foglalt rendelkezések végrehajtását követelte, fenyegetőzött s fenyegetését be is váltotta, elhatározván a vármegye törvényhatósági bizottságának megkeresését az iránt, hogy ez iskola felállítására szükséges költségek Békés község költségvetésébe hivatalból vétessenek fel.

a táplálék megszerzése alkalmával. A renyhe hálóju pókkisasszony bizon pártában marad. Lagzijukhoz a zenét az a nagy dongólégy szolgáltatja, amely kétségbeesetten igyekszik szabadulni a biztos halál torkából. Abból telik ki a torta is. Táncot ugyan nem járnak, mert azt tartják, hogy egészségtelen, ámbár nincs kizárva, hogy egy őrizetlen pillanatban ilyen emberi ostobaságra is ne vetemedhessenek.

Erkölc tekintetében magassan felette állnak a természet koronájának, mint ezt látni fogjuk. No, hát lássuk.

Mikor a tavaszi élet a Természetben kezdetét veszi s a rovarvilág bámulatos munkásságát megkezdi, a legokosabb berendezés szerint megkezdődik a szerelmi élet is. Tetőfokát a virágillatos április és május hónapokban éri el, amidőn a természeti szépség szinte kényszeríti őket arra, hogy szeressenek. Ha áprilisban végig megyünk a bokrok között, ha átkutatjuk az erdők napsütötte oldalán a virágzó cserjéseket, sok finom művészi pókháló vehetünk észre a bokrok tetején. Egy pókfaj az, u. n. hurokhálós pókok, melyek a bokrokon ütnek tanyát. A nagyok a nőstényeké, amelyek fejlettebbek, nagyobbak és erősebbek, mint a hímek. Ilyen hálók közepén ritkán látni magát a pókot. Leginkább kis házikójában tartózkodik, amely a levelek közt van eldugott

helyen művésziesen van megépítve. Egy szobás lakás ugyan, de beéri vele a Természet eme kis munkása. Innét indul aztán villámsebességgel támadásra, ha szerencséje akad. Jaj is annak a szerencsétlen áldozatnak, akit sorsa hálójába üzött! Egy két pillanat és legyilkolta, megölte.

Mikor elérkezik a szeretkezés ideje, a pókkisasszony kitatarozza, kiszépi, megerőkíti hálóját, berendezzi lakását és vár. Lomhább lesz, sokat sütkérezik napsugarakban de annál vérengzőbb, annál gyilkosabb. Lakásába huzódik vissza. Pókurfi, a meglelt gavallér ez idő tájon kóborlásra adja magát. Állandó lakását prédára hagyva vándorol egyik bokorról a másikra pókónagysáékhoz háztüznézni. Így mászkál, óvatosan, lesből, puhatólódzva jövendőbelije hozománya iránt. Nem szorul se vén asszonyokra, se házasságközvetítőkre. Nem oly gyámoltalan mint az Ember.

Mikor aztán megtetszik neki valamelyik póknő — kitalasztja, hogy minő vonzalomra számíthat. Óvatosan felkuszik a nő hálójára s egyik lábával megrángatja. A nő azt hiszi, préda és kiront a lakásából. Midőn észreveszi, hogy kivel van dolga, meghökken, majd szinte előnti a düh és megrohanna a jó fiut. Ez fürgébb és leveti magát. Egy párszor ezt végigcsinálják. Ha aztán a nő a rángásokra nem jön elő: a pókurfi-

nak a szerencse beütött. Rögtön munkához is lát. A nő hálója közelében lakást épít magának. Olyan kis ideiglenes sátorfélé. Mikor ezzel elkészült, hidat ver. Nem más ez, mint a hím ideiglenes lakásából a nő hálójáig 5 — 6 pókionál. Ezen teszi vizitjeit az urfi. Ha ez is megvan, kipróbálja a finom hidat s megteszi első hivatalos vizitjét. Ez így történik: a nő saját hálója közepén, az u. n. tércsén guggol s figyel a lassu, óvatos lépésekkel közeledő férfit. Ez midőn a nő területére ért, leadja névjegyét s az etiquette-nek megfelelően távozik annál is inkább, mert ha a nő elérheti, vége lenne öki gyelmének. Erre jó a hid. Az üldözött póklegény u. i. a hidon teljes biztonságban van, mert arra a nő nem tud lépni, oly finom, hogy nem tud jól megkapaszkodni rajta s nem is bírná el. A jóval kisebb s ügyesebb hím pedig vigan ugrál rajta. Ez a vizit sokszor megismétlődik, ugyannyira, hogy a nő borzasztó dühbe gurul s szinte toporzékol. A legény számít arra, hogy hiszen csak megunja egyszer. A találkozások hová tovább bizalmasabbak és kedélyesebbek lesznek. A nő csak olykor-olykor lesz ingerült, huzamosabb ideig megtüri tanyáján. A legény mind hevesebben udvarol, szerelmi vallomásai mind lángolóbbak lesznek, úgy hogy néhány óra alatt a nő szelid bárányá leszen s nem haragszik meg azért se,

Képviselőtestületünk ily körülmények között nem tehetett mást, mint hogy a közigazgatási bizottság határozatát megfellebbezte s küldöttség útján kérte a minisztert, hogy községünket a 6 oszt. állami elemi iskola felépítésének kötelezettsége alól mentse fel. A miniszter a közigazgatási bizottság határozatát — hisz mit is tehetett volna egyebet — megsemmisítette s a küldöttség már 1900. nov. 2-án jelentette a képviselőtestületnek, hogy a vall. és közokt. — ügyi miniszter „kijelentette, miként az állami elemi iskolát a községre erőszakolni nem akarja, annyival is inkább, miután itt ugy a község, mint a ref. egyház vállvetve igyekeznek az iskolák felállítására.”

Hogy mire képes a butasággal párosult rosszakarat, semmi sem mutatja jobban, mint az állami iskola ügyére vonatkozó mendemonda, melynek a B. L. ok nem restelt szócsövétül szolgálni. Látjuk, s aki akarta, láthatta régebbi közleményeinkből is, hogy képviselőtestületünk nem az állami iskolát utasította vissza, hanem községünket megszabadítani törekedett ez iskola felépítésének terhétől, egy szükségtelen tehertől, melyet az 1898. jul. 27-iki szerencsétlen határozat hozott nyakunkra. Az állami iskola visszautasításától pedig annyira távol volt, hogy, midőn a szükségtelen belterületi iskolától menekedni akarva, a szükséges két iskolának a külsőleg felállítását vette munkába, e két iskolának állami kezelésbe adhatásáért folyamodott a miniszterhez, mert a tanügy fejlesztésében a szükségesség és helyes egymásután szempontjait tekintette irányadóknak. (Vége köv.)

ha a legény első lábával meg is cirógatja. S azután elhangzik a boldogító igen s a Természet hatalmas törvényének áldoz e két parányi féreg is és boldog öntudattal telt szivecskével néznek a jövő elé.

S ha eltűnt a mámor — melyben minden érzékszervök eltompul s az egyéni öntudat megszűnik — ha az álomból, melybe vakon merülnek el, megtörténik a felébredés: a nőpók irtózatos dühvel, elkeseredéssel, iszonyattal támad megrablójára s ha az még kábultságából magához nem tért, s elmene-külni nem tud: meg is öli. Ami szegény póklegénynek ugyis mindegy. Mert az ő sorsa ezután egy néhány óra múlva a biztos halál. Az utódokról való gondoskodást elvégezve, a hímek — hivatása letelt — elpusztul, rendesen boldogsága színhelyéhez közel. Tanuja voltam egy oly esetnek ahol egy ilyen sűrű hű férjet a nőpók falevelekkel hantolt el s állandóan ügyelte, hogy a hangyák, vagy a sírásó bogarak ne háborgassák. Lám ezeknél sem házasságtörés, sem elválás nincs. A legeszményibb szabad szerelem törvényei alatt állanak.

A nőpók ezután az anya szerepébe esik. Nemsokára lerakja petéit, melyeket tokkal burkol körül. Érdekes, mily óvatos az ilyen petét lerakni akaró pókasszony: se nem fut, se nem rohan, se nem ugrik s inkább a multak lakomáiból maradtakon tengődik,

A békési járás főszolgabírája.

Sokszor elmondották, sokszor tették már fejtegetés tárgyává azt a nagy igazságot, hogy legnehezebb dolog a világon az emberek kormányzása. Természetesen mindig a jó kormányzást értették, mert a rossz kormányzás a mellett, hogy célját nem éri el, még forradalomra, vagy épen fejtelenségre is vezet.

Innen van, hogy a jó közigazgatás létesítése, vagy legalább a közigazgatás javítása a hazánk ügyeinek intézésére hivatott férfiak programjában rendszeresen ott szerepel.

Nálunk a jó közigazgatás kérdése annál nehezebb, mert a közigazgatás fő szerveinek, a vármegyének eddigi alakjában fenn tartását a mi sajátos hazai viszonyaink — a közigazgatás szempontjától eltekintve is — szükségessé, mondhatni kénytelen-séggé teszik. De, ha lehet is a jó közigazgatás kellékeiről vitatkozni, azok között van egy, melyre nézve bárminő kétség fennforogása ki van zárva. Ez a kellék: a közigazgatási tisztviselőknek, különösen a főbb tisztviselőknek, hivatalos működésében való kifogástalan korrektség, e működés minden részletében megnyilvánuló gondosság, pontosság és lelkiismeretesség, miknek hiányában az annyira szükséges tisztviselői tekintély el sem képzelhető.

Különösen a főszolgabíróban követelhetők s követelendők meg ezek a személyi biztosítékok. Az a nagy hatalom, mely kezébe le van téve, azok a messzeható következmények, melyeket ténykedéseinek minősége a nép ezreinek jólétére való tekintettel maga után von, nélkülözhetetlenekké teszik azokat.

Az említett kellékek egyikének, a lelkiismeretességnek természetes folyományát, a részrehajlatlanságot kell különösen kiemelnünk. Jól tudjuk, hogy épen a választási rendszer mellett nem csekély nehézséggel jár ennek a tulajdonnak állandó megléte és érvényesülése. De, ha a főszolgabíró hivatásának magaslatán áll, személye-

sem hogy veszélyeztesse utódai épségét. Azt hiszem, legtöbb olvasóm látott már pókot petéje mellett gubbasztani. Az a nőpók. Ennek is az a sorsa, hogy miután utódairól kellőképpen, édes anyai szeretettel gondoskodott, fáradtan roskad petéi fölé s ott is pusztul el. Még halálában is anya.

Ennyi egy pókpár családi ügye. Az utód nem ösmeri sem anyját, sem apját, s ezek viszont utódait s mégis csudálatos nagy szeretet lakozik ez apró állatokban is. S hogy ez nem pusztán vak ösztön, nem pusztán a Természet törvényszerű folyamánya, hanem az értelem bizonyos fokának jelenléte, bizonyítja az, hogy ahány ily szeretkezést nézzünk végig — mely több napot vesz igénybe — mindig más más körülményekkel, más változatokkal lepődünk meg. Én több ízben gördítettem akadályokat az urfi elébe, s igaz gyönyörrel élveztem, mily eszesen végezte mégis dolgát a legény.

Azzal zárom le ezt a kis biológiai karcolatot amivel kezdtem, hogy a pók sem utálatosabb állat az emberről. Sőt erkölcs tekintetében messze fölé áll, mert hiszen a pók csak egyszer szeret életében, egyetlen egyszer, végtelenül, a sűrű...

Tanulhatnátok tőle, Emberek!

P.

nek feddhetetlensége s működésének egészben áldásos volta minden bizonnyal elhallgattatja a jogosulatlan igények mellőzése folytán való rosszakaratu támadásokat a választások idején is. A hat évenkénti választással járó elkerülhetetlen bajoknak biztos gyógyszere a főszolgabírák dereksége.

Azon sokféle hatáskör között, melylyel a törvény a főszolgabírót felruházta, főleg kettő az, melyben nemcsak a részrehajlásnak és felületességnek, hanem a részrehajlás és felületesség látszatának is kizártnak kell lenni: a bírói és fegyelmi hatáskör. S a második legalább is annyira, mint az első. Mert, valamint a fegyelmi hatalomnak részrehajlatlan és bölcs gyakorlása a járás összes tisztviselői karaiban a hivatásuk teljes betöltésére irányuló nemes törekvést felkölteni és ébren tartani, a járásbeli községek ügyeinek intézésében rendet, pontosságot, emelkedett szellemet teremteni képes: épen ugy kísérik a fegyelmi hatalomnak részrehajló és felületes gyakorlását a járásbeli tisztviselők elkedvetlenedése, robotmunkája, lanyhasága és kötelességmulasztása, továbbá a községek ügyeinek ziláltsága, a községek életében a személyes érdekek előtérbe tolakodása és a pártviszonyok elmérgesedése.

És a Békésmegyei Közlöny c. lapban épen a fegyelmi hatalom gyakorlása szempontjából emeltek súlyos vádak a békési járás főszolgabírája, Popovics Szilveszter ellen. Nagyon sajnáljuk, hogy a megvádolt főszolgabíró, noha székhelye Békés község, sem a Békési Lapokban, sem a Békési Ujságban nem sietett e vádak visszautasítani s alaptalanoknak nyilvánítani.

Ámbár szeretjük hinni, hogy a visszautasítással való sietés elmaradása arra a körülményre viendő vissza, hogy a főszolgabíró ur szabadságon lévén, távol van községünkől és vármegyénktől s így nem értesülhetett idejében a Békésmegyei Közlönyben megjelent vádakról. Nem is volna helyeselhető sehogysem, ha egy olyan magas állású tisztviselő mellőzné a sajtót s ha a gondjaira bizott közönségnek sajtó útján való felvilágosítását is nem vonná bele működési körébe. Mert a sajtó megvetése még a legkiválóbb embereknél is gyengeség; a békési járás mostani főszolgabírája pedig, ugy hisszük, maga sem arrogálja magának még a kiválóságot sem.

Mi a sajtó egyik legfontosabb kötelességének ismerjük védeni a köztisztviselőket, különösen pedig az első jegyzőket és főszolgabírákat tekintélytől. A békési járás mostani főszolgabírájának tekintélye pedig az oly szükséges cáfolat híján máris sérelmet szenvedett. S ugyan rossz szolgálatot tennék ennek a tekintélynek, ha a vádak elhallgatnók. Semmi sem veszélyesebb, mintha a szárnyaló híreket a magok szabadjára hagyjuk s az igazságnak mindenképen való elferdítését megengedjük. Na meg a főszolgabírót sem szabad annyira gyaló embernek tartanunk, hogy bárminő *hivatalos* ténykedését is takargatni kívánna.

A vádak és az ezeknek alapul szolgáló esetet tehát a lehető legtárgyalagosabban ismertetnünk és a főszolgabírói fontos állás tekintélyének szempontjából méltatnunk kell.

Az eset tulajdonképen egy újságcikk megjelenése, mely cikknek legfontosabb részét Farkas József mezőberényi iktató felebbzése képezi a főszolgabíró egy felfüggesztő határozata ellen.

A békési járás főszolgabírája ugyanis Farkas József mezőberényi iktatót a fegyelmi

eljárás megindítása mellett állásától felfüggesztette. Ez még magában nem volna baj; sőt a szigorúságot, ha az a törvényhez való szoros ragaszkodással, a közügyért való komoly, buzgó, lelkes fáradozással és feddhetetlen jellemmel párosul, még akkor is szívesen üdvözljük, ha az egy kissé túlmegy a szükségesség határán.

A főszolgabíró ur azonban kötelességszerűleg meg is okolta intézkedését. A megokolás egyrésze (mert fájdalom, annak csak egy részét volt módunkban megismerni) így hangzik: „Farkas József Mezőberényi községben helyettes hagyatékügyi jegyző is volt s e minőségben, illetve helyettes-jegyző korában özvegy Budai Józsefiné mezőberényi lakos hagyatékához tartozó ingók eladásából beírt vételár elikkasztatott, de eltűntek a Farkas József kezelése alatt levő, ez ügyre vonatkozó iratok is. — Ezen ügyből kifolyólag a gyulai kir. törvényszék Lédig József volt esküdtet, Farkas József községi iktatót és Komlódi Ferenc községi díjnokot hivatali sikkasztás miatt *vád alá is helyezte*. Miért is a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményért Farkas József ellen a fegyelmi eljárás elrendelendő közérdekből, egyidejűleg állásától felfüggesztendő volt.”

Alig tudtunk hova lenni a megdöbbenéstől, midőn e sorokat olvastuk. A békési eljárás főszolgabírójára tehát még fogalmazni sem tud! Figyelje meg akárki az idézett három mondat közül az elsőt és az utolsót: az elsőben az „e minőségben“, az utolsóban pedig a „felfüggesztendő volt“ kifejezés vonatkozása stilisztikai szempontból nem annyira nehézkes-e, hogy az illet még egy gimnáziumi tanulónak is restelnie kellene? S ezen stilisztikai vétségek elkövetője a békési művelt társadalom elejéhez tartozó emberként gérálja magát! Vagy talán nem ő fogalmazta, hanem mással iratta meg ezt a három mondatot? Még nagyobb hiba, amely vagy elítélendő kényelemszeretetről, vagy a hivatásérzet fogyatékosságából származik. Mert a közigazgatás fontos munkáját végző alkalmazottaknak fegyelmi ügyei annyira jelentősek, hogy azokat minden részletükben a főszolgabírónak kell elintézni... Mi akik a főszolgabírói tekintély érintettségét a legelső érdeknek tekintjük, csak abban a feltevésben tudunk menedéket találni, hogy a Békésmegyei Közlönyben megjelent s általunk is idézett szöveg nem hiteles. Kérjük e tekintetben a főszolgabíró ur szíves felvilágosítását.

De a fogalmazás gyarlósága nem olyan természetű dolog, hogy az magában véve a főszolgabíró eljárásának megbeszélését kötelességünk tette volna. Más, sokkal nagyobb baj miatt kell szót emelnünk.

A szóban levő három mondat megszerkesztésében vagy ravaszságot, vagy meg nem bocsátható gyámoltalanságot kell látnunk. Mert annak a megokolása van ugyan előttünk, hogy Farkas József a fegyelmi eljárás elrendelése mellett állásától felfüggesztendő volt; de az a két tény, amely az első mondatban fel van hozva) oly természetű, hogy a mellett a Farkas József teljes ártatlansága is nagyon lehetséges, illetőleg hivatali mulasztásnál nagyobb vétségre nem igen gondolna az ember. Farkas József helyett ugyanis más alkalmazott szintén felvehette a vételárt s az ügyre vonatkozó iratokat más is eltűntethette. És mégis a második mondat ezen kifejezésében: „ezen ügyből kifolyólag a gyulai kir. törvényszék

Farkas József községi iktatót *hivatali sikkasztás miatt vád alá is helyezte*, az „is“ szócska oly módon utal az említett tényekre, mintha azokban a hivatali sikkasztás határozott jeleik kritériumai foglaltatnának. Midőn egy embernek erkölcsi existenciájáról van szó, mégis csak illenek a felhozott tényeket úgy formulázni, hogy az olyan megbélyegzés, aminőt az idézett sorokban látunk, bizonyos fokig jogosultnak tűnjék fel.

No de ez csak formahiba; a legilletékesebb fórum, a gyulai kir. törvényszék már döntött a kérdésben: *hivatalos sikkasztás miatt vád alá helyezte Farkas Józsefet*. Hiszen ha így volna! De a főszolgabíró urnak épen ezt az állítását jelenti ki felebezésében valótlanágnak Farkas József, elmondván azt is, hogy ügye a királyi táblánál van, annak elbírálása végett, hogy van-e helye a hivatalból való üldözésnek.

Ha Farkas Józsefnek igazsága van, a főszolgabíró ur eljárása túlmegy a megbocsátható botlás határán.

Mi ugyan a felebezőnek azt az állítását, hogy a főszolgabíró urat ezen ügyben is, mint más hasontermészetű ügyekben, határozottan rosszakarat vezette, nem hihetjük el. Mert ha úgy volna a dolog, nemcsak abból az előkelő állásból kellene azonnal kilődni Popovics Szilvesztert, hanem egyetlenegy tisztességes embernek sem volna szabad vele szóba állani.

De ha nem megyünk is ennyire, a vád alá helyezés valótlanága esetén el kell rémülnünk azon a tényen, hogy egy főszolgabíró egy községi alkalmazottnak erkölcsi s talán anyagi existenciáját mélyen érdeklő fegyelmi ügyben igen szigorú véghatározatot képes oly állítással indokolni, mely valótlanágánál fogva az indokolást hamis vádhoz teszi hasonlónak.

Mit várhatunk attól a főszolgabírótól, aki ilyen tett elkövetésére képes? Hisz réá nézve a legkedvezőbb feltevés még az, hogy nem tudta mit csinál. De egy ilyen ember ugyan mikép élhet az állásához tartozó diszkrétionális jogokkal, pl. a rendbirságolással?

Ismét csak egyetlenegy menedékünk van: vagy hibásan van közölve a főszolgabíró indokolásának idézett része, vagy még a főszolgabíró véghatározatát megelőzőleg megtörtént Farkas Józsefnek a gyulai törvényszék által vád alá helyezése.

Óhajjuk, hogy így legyen s kérjük a főszolgabíró urat, hogy tekintettel egyebek közt állásának méltóságára s vármegyénk becsületére, szíveskedjék az ügy miként állását illetőleg községünk közvéleményét a helybeli sajtó útján mielőbb megnyugtanni.

Ujdonságok.

— **A király születésnapja.** Országszerte ünnepségek folytak le f. hó 18-án azon alkalomból, hogy királyunk betöltötte életének 79-ik évét. Nálunk is minden templomban ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen részt vettek a hatóságok is.

— **Templomavatás.** F. hó 29-én d. u. 3 órakor lesz a helybeli izraelita imaház felavatása, mely alkalommal az ünnepi beszédet dr. Löwi Ferenc marosvásárhelyi főrabbi fogja mondani s a helybeli iparos Dalkör is közre fog működni.

— **Presbiteri gyűlés.** A békési ref. egyházközség presbiteriuma f. hó 15-én tartott

gyűlésében, mint zsinati rendes tagra, Futó Zoltánra adta szavazatát; majd elhatározta, hogy az üresedésben levő központi IV. b) fiuosztály tanítói állására pályázatot hirdet, hogy az elemi iskolákba a beiratások szept. 1—5. napjain fognak végbe menni s hogy a tanév szept. 5-én délután a ref. templomban fog Kálvin-ünnepély keretében megtartatni; végre adószorgalmazóul Almási Istvánt alkalmazta.

— **Tennis-verseny.** A f. hó 16-án kezdődött verseny a gimnázium udvarán levő tennis-pályán nagy érdeklődés mellett folyik. A vegyes páros versenyben részt vettek: Bán Ilonka—Márki György, Henszelmann Edithke—Győri Pál, Asztalos Károlyné—Durkó Sándor, Bán Etelka—Weil Károly, Varga Ilonka—Banner Benedek, Vincze Mártha—Nádházy Bertalan, Kutassy Ida—Faragó László, Osváth Eszti—Untervéger József. A női egyes s a férfi egyes versenyben részt vettek: Bán Etelka, Osváth Eszti, Asztalos Károlyné, Henszelmann Edithke, Bán Ilonka, Varga Ilonka, Kutassy Ida, Banner Benedek, Untervéger József, Győri Pál, Durkó Sándor, Márki György, Nádházy Bertalan. Az eddigi mérkőzések ugyszólván csak előversenyeknek tekinthetők, a döntő, izgalmat keltő mérkőzések csak a jövő hét folyamán kezdődnek. Banner Benedek, ki a versenyt vezeti, a legnagyobb buzgósággal gondoskodik az egyes versenyek precíz lefolyásáról, az érdeklődő közönség kényelméről s kellemes szórakoztatásáról. A verseny a jövő héten véget ér s befejezésül a tennis-társaság a Korona helyiségében táncsal egybekötött mulatságot rendez, melyre a meghívók legközelebb szét fognak küldetni.

— **Kinevezés.** A vall. és közokt. ügyi miniszter Farkas Róza óvónőt, özv. Farkas Istvánné leányát a bátaalszegi (Tolna m.) áll. kisdud óvóhoz nevezte ki rendes óvónőnek.

— **Közbiztonságunk.** A napokban terjesztette fel a csendőrség jelentését a múlt hónapról, melynek statisztikája: történt 24 testisértés, 63 lopás, 6 gyújtogatás, 5 emberéletelleni merénylet, 3 párviadal; összesen 101 bűneset, amely közül letartóztatás 18 izben történt. Hálaisten, a statisztika állandó apadást mutat! Ambar a szomorú jövő alighanem e számok emelkedését fogja előidézni.

— **Incidens egy hivatalban.** Nálunk történt ez is. A község házában. Egyeztetett két hivatalnok: egy alantás és egy felettes. Aztán összeszólalkoztak az alantás hibás munkáján. De hát ennek feljebb állott s egy léniával — a vita közben — úgy megütötte felettesét, hogy azt Gyulára kellett szállítani. Az eljárás kezdetét vette, az alantást a községi előjáróság — miután a békekisérletnél vele szemben sem viselkedett kifogástalanul — a szolgálatból elbocsájtották. A felettes az alantást feljelentette.

— **Pénzes emberek figyelmébe!** Azon polgártársaink, kiknek még a régi jóidők 10 forintos bankójából akad egy-kettő a ládafiában e hó 31-ig jó ha beváltják az Osztrák-Magyar Bank fiókületénél, mert azon tul értékét veszti.

— **Vármegyei hírek.** Csaba lakosai panaszt emeltek, hogy a Csaba—Vesztői motor csabai állomását a „Bárány“ előtt az igazgatóság megszüntette. Ugy tudjuk, hogy az a panasz immár tárgyalanná vált, a mennyiben a motor igazgatósága elrendelte, hogy az említett motor a „Bárány“ előtt is megálljon. — Csabán f. hó 14-én Viski Herman kereskedő boltját eddigelé ismeretlen tettesek álkulccsal felnyitva kirabolták. A nyomozás folyik.

— **Lopások.** Najmant Manó csabai lakosnak a békési határban levő tanyáján Hellenbach János feles panaszt emelt, hogy ismeretlen tettesek aug. eleje táján mintegy 210 K. értékű nyers dohányt emeltek el a dohányföldről. Csendőrségünk ügyességének köszönhető, hogy a bűnösök elveszik büntetésüket. A nagy körültekintéssel és tapintatossággal intézett nyomozás kiderítette, hogy a tettesek id. Balogh Sándor közeli tanyás fia Sándor és cselédje D. Szabó Ferenc, továbbá Uhrin Bálint és Kmellár Miklós, akiket a csendőrség — miután tettüket beismerték — az ügyészségnek jelentett fel. — Khéler József berényi asztalos segéd mesterét, Saskó Sámuel, berényi asztalost lobta meg, elemelvén és felhasználván annak 45 K értékben szerszámaikat, festékeiket és fáját. Feljelentetett.

— **Tűz.** F. hó 20-án reggel 6 óra tájon Malomasszonykertben id. Matuska János kerti lakása eddig ismeretlen okból kigyúladt s mire a tűzoltóság kiért, teljesen leégett. A kár mértéke bizonytalan.

— **Anyakönyvi hivatalból.** 14-től—21-ig Születtek: B. Kovács Mihály és László Eszter fia Gábor, Mészáros István és Rabatin Zsuzsanna fia Sámuel, Nyeste Sándor és Ilyés Julianna leánya Julia, László András és Molnár Sára leánya Julia, Szabó Károly és Győrfi Eszter fia Lajos, Varga Sándor és Oláh Zsófia fia Sándor, Lukács Mihály és Szekeres Terézia fia István, Pete János és Bartha Zsófia leánya Julianna, Tóth Károly és Jenei Zsófia fia Gábor, Koszti József és Bartók Judit fia István, Almási István és Egeresi Zsuzsanna fia János, V. Varga Sándor és Csatári Anna fia Imre, Kaszás Gábor és Bimbó Rebeka leánya Zsófia, Balog Sándor és Kelemen Zsuzsanna fia Lajos, Veiszberger Izidor és Ganz Fanni leánya Mária, Hofmann Antal és Rosonovszky Amália fia Pál, Püski László és Bondár Erzsébet fia László, Szegedi György és Vajda Erzsébet leánya Julianna, Kis Mihály és Borbély Anna leánya Anna, Balázs Mihály és Hidvégi Julianna leánya Erzsébet, Detári András és Dudás Julianna fia András, Argyelán Gergely és Erdei Etelka leánya Julianna, Andor Imre és Almási Julia leánya Julianna és fia Imre.

Meghaltak: Mucsi Eszter 4 hónapos bélhurut, Korcsok Mária 1 hónapos ránggőrcsben, Rusznyák Lajos 2 hónapos gyengeség, Pitner István 12 hónapos bélhurutban, Győri Imre 53 éves veselobban, Ruzsánszky Mihály 13 hónapos hörgllobban, Szűcs István 80 éves elgyengülés, Sas Mihály 70 éves gutaütés, Huttiger László 8 hónapos bélhurutban, Dombi Sámuelné 59 éves szívbajban, Csató Gáborné 28 éves tüdővészben, Baji Imre 6 éves gümőkórban, B. Kovács Gábor 7 napos gyengeségben, Domokos Béla 8 hónapos bélhurutban, Batizi Julianna 10 hónapos bélhurutban.

Tárogató.

Nyári strófák.

Ismét felveszem szárnyaim,
S tollat ragad a kezem,
Uj hírekről — közérdekről
Zeng rimeket énekem!
Énekem, mely égbe nem tör
Csak itt jár a földeken,
Őszinte szó, amelyet én
Nem Kecskemétről vettem!

Üdv először is néked ösz!
Fuccs! A nyárnak beborult!
Hol meleg volt, hol meg fáztunk
S jártunk cifrán, botorul.
Nem siratlak, öreg pajtás,
Üres táskád feneke —
Sőt hogy őszinte legyek, hát
Meg is ehét a iene!

Üdv másodszor néked villany!
Szabad lesz hát látanom;
Ó, dacára rossz gyomromnak
Istók báré . . . bekapom!
Végre lesz fény, világosság
S nem szorul a nagy tömeg
Oly világító fáklyákra,
Mint Gyula ur s a Thörek!

Ez a két ur fain két ur,
E bus nyárra mondhatom!
Az igazság vértesei,
Csupa flegma, nyugalom!
Sőt ha kell az igazságért
Harca szállni képesek
S fegyvereik, uramisten!
Ó mily csodás fegyverek!

Egyik doktor, másik gazdász
És köröttük mennyi már —
Nem is sejtem mennyi lehet
Köröttük a lājbuszár!
Ó, a doktor bölcs és okos,
Mint mi nem vagyunk amik,
Karierte nagy: a csiriztől
Fel a grófi asztalig.

És a gazdász! Kalapot le!
Nincs iskola, melyben őt
Levizsgáztatni tanárok
Volnának oly vakmerők!
Kéthetes akadémián
Szaktudós lett belőle,
S mégis gazdasági cikkét
Kecskemétről szerzi be!

Le is veszem kalapomat
Ily nagy szellemek előtt,
Csak azt sajnálom végtelen,
Miért nem szóltak előbb,
Mért nem mondták meg előbb, hogy
Náluk van csupán csak ész!
Igen ám, de az a nagy baj,
Hogy van ott ész, de — kevés!

Igen tisztelt Nagyuraim!
Hagynáak az ész, a tudást;
Hátrább tán az agarakkal,
S megtanulnának mi-mást!
Igy például, hogy egyéni
Dolgokról: ne referát!
Mert hát néha zöld mezőben
A liba is másba hág!

S általában vigyázzanak
Ugy a kézre, mint szájra,
Nehogy olykép járjanak mint
Dániel ur sárkánya!
Tetszik tudni: gombócot ett
Lekvárból, mely jól tapad
És egyébből, ami robban,
S piszkálgatni nem szabad!

S nehogy széjjel robbanjanak,
Vigyázzanak a hőre!
Ajánlatot teszünk azért
Egy jó barommérőre.
Mert ha széjjel pukkadnának,
Ó, mi lenne mi velünk?
Drága pénzen kéne vennf,
Akit ütünk s nevetünk!

Nos hát igen a villanyról
Esett a szó az elébb,
Őrültünk is szív-lélekből;
És most másról a beszéd!
A csarnokról; már tudnillik
Amelyikben tej csorog.
Várjuk ajtaja örökre
Becsukódni mikor fog?

Egy bus igazgatótagja
Nagy őszintén fecsegett

És ezerszer összebánta,
Hogy valaha tejjellett!
Fizetni kell — mondta busan
S elcifrázta a felit —
Kukacos sajt, finom gépek,
Öreg savó, — deficit!

Ily szép lábon áll minálunk
A csolnakügy is kérem,
Üresen áll kert és csolnak
Árván egész idényben!
Csak a vén Csikós utódja
Bizik szörnnyen és remél
És a néma csolnakoknak
Szebb időkről elmesél.

Hja a tennisz s bánhidai
Sétakerté a jövő!
Mert oda ám kosztüm is kell
S muszaj: a tenniszcipő!
A sétakert is fejlődik:
Nőnek benne asztalok!
Talán megint bankett készül?
S lesznek ott is aranyok?

Nos és végül a Bérházzól
Zeng a dalom rimet im —
Nagyon sok most már a vendég
És kevés a zacherlin.
Halálos csend, életuntság,
Bus koporsó, szemfedél!
Szegény Menyus, bizony Istók,
Csuda, hogy még mindig él!

És most már, hogy fuccs a nyárnak,
Befejezem énekem;
Hogy ha valami kimaradt —
Majd őszkor elrimelem.
Addig gyűjtök innen-onnan
Néhány témát, adatot —
Most ép Kecskemétre megyek,
Onnét hozok, sok van ott!

—a.

Gabona árak.

1909. augusztus 21.

	Békésen:		Budapesten:	
	K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
Buza	27.—	28.—	29.—	29.35
Rozs	18.—	19.—	19.30	19.45
Árpa	14.60	15.—	15.—	15.40
Zab	14.10	14.60	15.40	15.60
Tengeri	15.—	16.—	15.60	15.80

Üzlet áthelyezés.

Értesitem a tek. rendelőközönségemet, miszerint a ref. egyház központi iskola épületében levő

szabó üzletemet

Szánthó Albert-utca (régii Zug-utca) I. ker. 299. sz. a. levő **Regdon-féle saját házamba** f. évi szeptember 1-ével áthelyezem. Ezen áthelyezéssel egyidejűleg bő választékáról ismeretes szövetraktáramat a folytonosan nagyobodó igényeknek megfelelően a legújabb divat szerinti szövetekkel kiegészítettem. A fővárosban évtizedek alatt szerzett tapasztalataim folytán a ruhák csinos, olcsó és pontos kiszolgálására nagy súlyt helyezek s főtörekvésem az leend, hogy az eddig is szép számban megnyilvánuló bizalmat kiérdemeljem. Becses rendeléseiket továbbra is elvárva, maradok

Békésen, 1909. aug. hó

tisztelettel

Nyeste Sándor

szabómester.

4264/1909. A békési járás főszolgabírájától.

Pályázati Hirdetmény.

Mezőberény nagyközségben elhalálozás folytán üresedésbe jött egyik községi szülésznői állásra

pályázatot hirdetek.

Ez állás javadalma évi Egyszáz korona kézpénzüzetés — havonként utólag fizetve — azonban ezen fizetés az 1908: XXXVIII. t. c. 30. §. alapján a képviselőtestület 136/1909. sz. határozatának jóváhagyása után évi Kettőszáznegyven korona lesz.

Ezenkívül a bábát minden szülési eset után a segédkezésért 4 azaz Négy korona díj illeti meg.

Hozzáforduló szegény szülő nőknek ingyen tartozik bábai segélyt nyújtani.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy oklevéllel, honossági és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi szeptember 5-ig adják be.

A választást a községi egészségügyi bizottság kijelölése alapján Mezőberény község képviselőtestülete fogja megejteni. Békés, 1909. évi augusztus 11-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Baross Dezső
tb. főszolgabíró.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására hozom úgy az ismételő, mint privát vevőimnek, hogy a szikviz ára a régi ismét. Igaz, hogy a mai általános drágaság indokoltá tette annak árát felemelni, de leszállítottam azért, mert Békésen sok éhes ember van, sok az olyan egyén, aki indolens és kenyéririgy.

Mint eddig 5 év alatt, úgy ezután is

a legtisztább szikvizet gyártom a legjobb **Buziási folyékony szénsavval**. Engem nem a mindenáron való meggazdagodás, de mindenkor a nép érdeke vezetett és fog vezetni. Lehet, hogy a szikvizgyárak helyben szaporodni fognak, de ne üljenek fel, különösen az ismételő: mint a multban, úgy lehet a közel jövőben is drágán rossz szikvizet fognak kapni. Alulirott 16 éve foglalkozom a szikvizgyártással, bő tapasztalataim vannak e téren.

A szikviz magánosoknak 6 és 10 fillér, ismételőknak 4 és 8 fillér.

Tisztelettel

PÁKH JÁNOS gyógsz.
II. ker. 170. sz.

A békési református egyházi kollégiumban

**két utcai földszinti
:: bolthelyiség ::**

f. évi szept. hó 1-től kezdve
haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet a gondnoki hivatalban.

**Lévai Istvánnénál (Malomvég)
kihordásra**

koszt kapható.

Eladó üzlethelyiség.

Csuta Károly IV. ker. 410. sz. háza jó forgalmu fűszerüzlettel, dohány kistőzsdével és italmérrel, szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal fenti szám alatt.

UJ NYOMDA.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Ujvároson 92. házszám alatt (a volt Tassy-féle iskola helyiségében) egy a :: mai kornak megfelelő modern, teljesen újonnan felszerelt ::

könyvnyomdát

létesíttem. Minden e szakhoz tartozó munkáknak legrövidebb idő alatt való elkészíttetését elvállalom, ugymint: különféle nyomtatványok, könyvek, névjegyek, eljegyzési és egybekelési értesítők, bál meghívók és gyászjelentések nyomtatását. Főlvem a szolid ár, tiszta munka és pontos kiszolgálás s már eleve is biztosítom a n. é. közönséget, hogy a nyomdamból kikerült munkálatok a legkényesebb igényeknek megfelelők lesznek.

A n. é. közönség szives pártfogását **PAPP JÓZSEF** kérve vagyok, szolgálataimmal kész — nyomdatulajdonos. —

Mészáros József varrógép, mosógép és kerékpár raktáros Békésen.

A világhírű „HELICAL-PREMIER“ angol kerékpárgyár képvisellete Békésvármegyére. A „Premier“ kerékpárok az egész világon vezető szerepet játszanak.

Gyors és könnyű hajtás. Szabadonfutóval 40 százalék erőmegetakarítás. Gyári árak, kedvező részletfizetésre is.

Varrógépek elsőrendű gyártmányok: Pfaff, Adria, Afrana, Minerva, Phönix, Naumann, Kayser stb. Singer rendszer, ivhajós, karikahajós és központorsós. A jelenkor legjobb varrógépei családi és ipari célokra, **kedvező részletfizetésre**. Nagy raktár a legolcsóbb Singer-géptől a legdrágább himző-gépig. Díjtalan oktatás az újdivatu műhímzésben. Finom gyári géptük, tiszta fehér csontolaj. **Varrógép és kerékpár alkatrészek**, gumik, acetelin-lámpák nagy választékban.

A John-féle mosógépek gyári raktára. Árjegyzék ingyen.

A legjobb, legolcsóbb, legtartósabb s legkönnyebb a

cement-tetőcserép.

E cserepek szabályosak, vízáthatlanok, fagyellentállók s hófogóval vannak ellátva.

Nagy fa- és lécmegtakarítás.

Készíti: BLEUER MÓR Békésen

II., 335. és 157. sz. telepén.

Készít továbbá cementlapokat, vasbetétes itatóvályukat, betoncsöveket, kutgyűrűket, kutkagylót, sirköveket, sirszegőköveket, virágcserepeket, határköveket s minden más cementárut.

Elad kitűnő minőségű portland és román-cementet nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

Egy tisztességes családból való fiu

tanoncul felvétetik
Papp József könyvnyomdájában.